

Tantsupäev pakkus soojust ja silmailu

Eelmise pühapäeva pärastlõunal suundus lõbus rongkäik puhkpillimuusika saatel lasteaias "Pisipõnn" juurest läbi linnakeskuse gümnaasiumi staadionile, et maha pidada Lääne-Virumaa tantsupäev. Kui rongkäigu pea oli juba staadionile jõudnud, lookles saba alles Kirikupargi juures. Linnapea Kuno Roobagi ei pidanud vaevaks rongkäigus kaasa marssida.

Tapa Linna Naisseltsi ja tema juhi Pille Vinteri eestvedamisel oli kokku kutsutud ligi pool tuhat pidulist, neist Tapa linnast umbes 150 esinejat. Päikeseline ilm ja kaasakiskuv muusika olid kokku meelitanud ka tublisti pealtvaatajaid. Ühe vanaproua sõnul oleks rahvast veel rohkemgi olnud, aga infopuudus ja vähene reklaam said takistuseks. Temagi kuulis üritusest tuttava käest.

Esinejaid oli lisaks Tapa taid-

lejatele veel Tamsalust, Pajustist, Sõmerult, Rakverest ja koguni Põltsamaalt. Tapa esinejate vanuseskaala oli lasteaiast pensionärideni. Peomeeleolu tõstis oma kaasakiskuvate ja hoogsate tantsudega meie segharvatantsurühm Tulised Tuulutajad. Põltsamaa ja Tapa puhkpilliorkestrite ühisesinemine (dirigendid Urmas Mägi ja Jüri Tüli) koos tantsutüdrukutega pakkus rõõmu nii kõrvale kui ka silmale. Lasteaiast vahetu esinemine soojendas kõigi südameid. Erikooli akrobaatide ja vene gümnaasiumi breikarite etteaste oli paljudele meeldivaks üllatuseks. Pille Vinteri naisrühmade kava pakkus lusti nii esinejatele kui vaatajatele.

Üks suurte kogemustega kultuuritöötaja lisan ainult, et sellise suure ürituse organiseerimisel tuleks edaspidi ka tähelepanu pöörata eluliselt vajalikele pisi-asjadele. Nagu näiteks, kus saavad esinejad oma kostüüme vahetada või kuhu minna siis, kui ihuhädad peale tulevad. Seekord oli koolimaja lukus ja spordikeskusega polnud ka läbi räägitud. Samuti ei olnud külalisesineja-

Tapa lasteadeade poisid võtsid esinemist täie tõsidusega. Väike pilt: Ürituse organisatsioon Pille Vinter (paremal) ja programmijuht Kairi Kroon on rahul, sest pidu õnnestus.

Fotod Heiki Vuntus

tel piisavalt vajalikku teavet, mida teha või kuhu minna. Korraldajad omalt poolt tänavad ja kiidavad kõiki juhendajaid, lapsevanemaid ja esinejaid. Peo õnnestumisele aitaski kaasa

Tapa erikool, kultuurikoda, lasteade "Pisipõnn", Pipelife Eesti, Lääne-Viru Kultuurkapital, Tapa linnavalitsus, volikogu kultuuri- ja spordikomisjon, Kase Kaubandus (Kuno

Kaldjärvi), OÜ Rameene (Kalev Mehike), Tapa Linna Naisselts, Liina Kald, Liggi Ratas-sepp ja Kairi Kroon.

Heiki Vuntus

Veel linna heakorrast

Külm ja pikaleveninud kevad on viimastel päevadel andnud soojade ilmadega märku peatsest suve saabumisest.

Maikuu on olnud kiire aeg Tapale, sest linn tuleb puhtaks saada talvel ja kevadel kogunenud prahist. Eelmise lehes oli informatsioon, palju läks maksma kevadine prügikampaania. Prügist tahaks kirjutada tänases lehes aga pikemalt, kuna nii linna ametnike kui paljude tublide linlaste silmi riivavad mitmed lokaalsed prügiälad. Nimetada võib siinjuures Spordi tänavalt üle Paide mnt olevat või depodeäärseid alasid. Samuti enamuse garaažiühistute ümbruseid. Kust see prügi sinna viiakse? Kas kortermajade elanikud veavad oma sodi sinna? Vaevalt, enamuse prahiti on pärit eramajadest, suvilatest ja garaazidest, kellel puuduvad prügikogumiseks konteinerid ja jäätmeäit-lejatega lepingud. Miks neid lepinguid ei ole kõigil sõlmitud? Kindlasti on siin tegemist paljus harjumusega, et küll ma oma prahi kuhugi ikka ära saan soka-tada. Teen maja ümbruse puhtaks, aga samas viin prahi metsa! Sellise suhtumise jätkumisel ei suuda linn ühel hetkel enam ei heakorratöödele suunatud inimestega ega lastelaagritega kõiki lokaalseid prügilaid likvideerida. Asja seadusliku poole pealt on tulemas volikogule kinnitamiseks uus Tapa linna jäätmehooldus-eeskiri, mis täpsustab üksikuid kitsaskohad. Kutsun siinjuures kaaslinlasi kohe teatama prahiga seotud probleemidest Tapa linnavalitsusse

säästva arengu osakonda.

Sõjaväeõppuste Kevadtorm avamist ja lõpetamist oli võimalus kesklinnas jälgida. Kindlasti toovad lähiaastad Tapa linna veel palju samasuguseid õppusi. Asja loodud Tapa Väljaõppekeskuse nõukoja vahendusel saab linn rohkem infot sõjaväelaste plaanidest Tapa lähitümbruses. Loodame samuti, et pioneerikompanii viib peale õppustejärgset koristustööd ilma lubaduse ohata Loodete tänavaga lagunenud majad. Linna jaoks on oluline, et Tapal paiknevad väeosad tarbiks võimalikult palju kohalikke teenuseid. Tähtis on ka, et siin teenivad ja elavad ohvitserid oleksid kantud Tapa linna elanikeregistrisse. See suurendaks meie maksubaasi. Nõnda pakutaks linnale midagi ka tagasi.

Kevadise valgustusraide ajal kirikupargis ja mujal küsiti, kas puid asemele ka istutatakse? Tänaaks on Pikk tänav saanud uueallee. Loodame, et kõik istutatud pärnad lähevad kasvama. Hoogne ehitustegevus linnas annab kinnitust, et majanduslik seisak on ületatud.

Palju on muret tuntud võimaluse üle käia rongiga tööle Tallinna. Usun, et linnavalitsuse pikaajalise veennise ja osade sõidugraafikute mittekoostamistasega on nüüd avanenud tapalastel võimalus jõuda rongiga kella kaheksaks Tallinna tööle. Jääb loota, et seda võimalust kasutatakse hooolsalt ja reisijaid jätkub.

Ilusat saabuvat suve!

Kuno Rooba, linnapea

Tapa Väljaõppekeskuse Nõukoja asutajad. I rida vasakult paremale: Nikolai Vojeikin, kapten Rein Luhaväli, Riina Kaptein, kolonel Urmas Roosimägi, Kuno Rooba, Ain Suurkaev. II rida vasakult paremale: kapten Andrus Tõnne, Alari Kirt, Olav Eensalu, Mati Siniive, Herko Sunts, Andres Jaadla, Arvi Palmsalu, Tähve Miit, Madis Praks. Foto Ardi Hallismaa

Loodi Tapa Väljaõppekeskuse Nõukoda

"Olen veendunud, et ilma kohalike omavalitsuste toetuseta ei oleks võimalik välja arendada Tapa Väljaõppekeskust," ütles Tapa Väljaõppekeskuse ülem kolonel Urmas Roosimägi üle-eelmisel reedel "Hea tahte lepingu" sõlmimisel.

Lepinguga loodi Tapa Väljaõppekeskuse Nõukoda, mille eesmärgiks on tugevdada Tapa Väljaõppekeskuse, teiste riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste ning ühingute ja organisatsioonide koostööd ning parandada Nõukoja liikmete informeeritust Tapa Väljaõppekeskuse ja kaitsevägega seotud küsimustest.

Nõukoja moodustavad Harju maavalitsus-

se, Järva maavalitsuse, Lääne-Viru maavalitsuse, Tapa linna, Rakvere linna, Kuusalu valla, Aegviidu valla, Loksa valla, Anija valla, Lehtse valla, Kadrina valla, Saksi valla ja Tapa Väljaõppekeskuse esindajad. Lepingu sõlmijad lähtuvad põhimõttest, et riigikaitse ülesehitamine on ühine eesmärk ja selle eelduseks on koostöö ja informeeritus.

Lahingtoetusüksuste väljaõppekeskus Tapa Väljaõppekeskus koondab Suurtükiväegrupi, Ohutõrjediivisjoni, Pioneeripataljoni, Kaitsejõudude Keskpõlgihooni ja neid toetava ühise logistikakeskuse.

Georgi Koko□inski

Projekt "Sõbraks läbi eakohase tegevuse"

Selleks aastaks Integratsiooni Sihtasutuse poolt välja kuulutatud projektikonkurssile laekus 39 projekti, millest kaheksa said toetust. Nende hulgas ka Tapa Lastekaitse Ühingu projekt "Sõbraks läbi eakohase tegevuse". Mis siis selle projekti käigus täpsemalt toimuma hakkab?

Projekti sihtühik on Tapa linnas elavad noored, kes külastavad Laste- ja Noortekeskust. Grupp koosneb nii eesti kui ka vene rahvusest noortest. Samuti tahame kaasta gruppi neid, kes majanduslikest raskustest tingitult ei saa osa võtta huviringidest ega muusikakoolist. Projekti tegevused viiakse läbi eesti keeles ja selle käigus peaks paranema vene rahvusest noorte eesti keele oskus. Kuna grupp on üsna väike (12 noort), siis on juhendajatel iga lapse jaoks piisavalt aega ja keegi ei tohiks end tõrjutuna tunda. Noored saavad iga kuu tegeleda erinevate arendavate tegevustega.

Juunis peame jaanipäeva ja toimub jalgsimatki Liiapeksi – Ilumäe. Matka eesmärgiks on õpetada noortele metsas liikumist, telgi püstitamist, söögitegemist, ilmakearte määramist jm vajalikku, et loodusel toime tulla.

Juulis toimub Võsul kunstilaager, kus tegeletakse erinevate kunstiliikidega. Valminud töödest korraldame näituse, millest võivad osa saada kõik linnako-

danikud.

Augustis võtame ette ekskursiooni A. H. Tammsaare muuseumi ja selle ümbrusesse.

Septembris korraldame pere- ja sünnipäeva, kus meisterdame, mängime, laulame. Plaanis on pidada stiilipidu koos etteastetega.

Projekti lõppedes loodan, et paranevad eesti ja vene laste omavahelised suhted, kasvab laste vaimne ja füüsiline heaolu ning muudugi on sisustatud laste vaba aeg huvitava ja arendava tegevusega.

Projekti läbiviijad on **Liggi Rattasepp** (käelised tegevused, ürituste korraldamine), **Kairi Kroon** (käelised tegevused, ekskursioonide läbiviija) ja **Veiko Tuulemäe** (vabatahtlik matkade läbiviija).

Lõpetuseks tänan **Kaja Kangurit**, kes oli igati abiks projekti valmimisel ja tihti pidi oma tegemised pooleli jätma selleks, et ma saaksin kasutada interneti ja projekti arvutisse trükkida. Täna ka Kairit, Liggit ja Veikot, kes olid kohe nõus tulema noortega tegutsema, hoolimata sellest, et vaba aega niigi napib.

Kõigile ilusat suve soovides

Ave Pappe, Tapa LKÜ tegevjuht

Kook lastekaitsepäevaks

"Teen selle töö sinu eest ise ära, sest sa ei saa sellega niikuinii hakkama!"

Miks? Milleks? Miks mitte teha koos? Mõnele inimesele tundub lause väga tuttav, kas pole.

Aega on vähe ja elutempo kiire. Rutates jookseme üle lillepeenra. Alles hiljem märkame longus taimi ja imestame, kes küll nii hoolimatu oli. Isegi räägime kiiresti, jättes pooled sõnad lausest vahele. Mõttest saame aru küll ise, aga kas ka kuulajale kohale jõuab? Ah, see polegi nii tähtis, sai vähemalt südamele ära öeldud.

Kuhu me jookseme, kas tunneli lõpu, kust paistab valgus? Elame ju praegu ja probleemid tuleb lahendada koos ning läbimõeldult.

Koos segame taigna. Anname üksteisele nõu ja jagame oma kogemusi. Kreemi tegemine on tsipa raskem. Ka see tuleb ühiselt teha, kuigi koostöökogemused peaaegu puuduvad. Dikteerida ja töö käiku kõrvalt jälgida on lihtsam. Kui kreem untsu kipub minema, ei saa enast süüdistada. Süüdi on see, kes tegi!

Iga algus on ju raske. Aga ära teha tuleb, set ilma kreemita ei ole kook nii hea, kui peab. Hea meelega ütleks – retsept on siin, vaata ise, kuidas hakkama

saad. Saab hakkama küll, aga ma ei palunud sind appi selleks, et sa istud kõrval ja õpetad. Vaid et teeksite koogi koos, sest tahan kindel olla, et kõik oleks õige.

Sul pole aega – pane siis uksele silt, kus ja mis kell sind tülitada tohib, ja kui sul on paha taju, keera silt teistpidi, kus on kirjas – SULETUD. Kook ahju ja küpsema.

Pidulik hetk – koogi maitsmine. Miks nii väsinud ja tülinud nagu ees – vaata, kui ilus kook ju! Rõõmestame ise ja näitame teistele.

Maitseme. Õäk! Kiirustades sai koogile peale puistatud tuhksuhkru asemel soola!

Mis siis ikka. Ära sööme koos ja ... Häid pühi!

Võtan klaasi oma lemmiklimonaadi ja soovin: "Hooligem üksteisest. Arvestagem enda ja teistega. Iga inimene on tähtis. Mõelge, kust õpivad lapsed julgust või teise inimese solvamist? Kas me pole hoopis ise selles süüdi?"

Mälestus koogi valmistamisest jääb aga meelde elulõpuni.

Ühe päeva mõtisklusi enne lastekaitsepäeva päni kirja õpeaja Ulle Tiidumaa.

Ülemises reas (vasakult) Madis Kipper, Stanislav Ganno ja Kirsti Kaljula. Esimeses reas Sirle Trestip, Kriss Räni, Kertu Rattasepp ja Alina Siilina. Foto Peeter Kald

Taas on lõppenud aasta muusikakoolis

Lõppenud õppeaasta muusikakoolis vajab tagasisaatamist ja meenutamist, sest teatud sai mõndagi, mis ainuüksi kuivades aruannetes ei pea kajastuma. Olulised tegemised langesid teisele poolaastale – oli midagi juba õpitud ja võis enda oskusi näidata.

8. veebruaril esinesid õpilased Virumaa muusikakoolide talvemuusika päeval Rakveres. Selliseid Virumaa muusikakoolide õpilaste esinemisi korraldatakse vaheldumisi Lääne- ja Ida-Virumaal, kus esinevad 10-12 muusikakooli õpilased.

12. märtsil korraldasime Virumaa muusikakoolide puhkpilliõpilaste konkursi piirkondliku vooru. Osavõtjaid oli 39, kellest 22 pääses üleriigilisse lõppvooru. Meie õpilastest oli kõige kindlam esineja **Elis Haavistu**, kes lõppvoorus saavutas III koha.

Iga-aastane kevadkontsert toob lavale suurema osa kooli õpilastest. Nii võis kuulda 14. märtsi kontserdil paremaid üksikeseid ja ansambleid. Alati rõõmustab rohkearvuline lastevanemate osavõtt kuulajatena.

Õppeaasta tippürituseks kujunes aprilli lõpus toimunud kontsertide sari, millega tähistasime Tapa ja Trosa muusikakoolide koostöö 10. aastapäeva. Mõeldumud kümne aasta jooksul on toimunud palju õpilaste ja õpetajate vastastikuseid külaskäike. Esialgsest kahe kooli koostööst kasvas 1999. aastal välja rahvusvaheline projekt, millega on seotud neli muusikakooli. Kolmeaastase koostöö ürituste korraldamiseks oleme saanud tõhusat abi Socrates Eesti büroolt. Abi on osutanud ka Tapa linnavalitsus ja lapsevanemad, kelle lapsed on saanud külastada partnerkooli Rootsis ning Taanis.

Aprilli lõpus oli meie võrustada kaks

õpetajat ja kaks õpilast Taanist (Sönderborgist) ning viiuliõpetaja kaheksa õpilasega Rootsis (Trosast). Väikese festivali raames toimus kontsert lastevanematekogu 50. sünnipäeva tähistamiseks. Külalised esinesid Tapa gümnaasiumi õpilastele. Suure kontserdi andis puhkpilliorkester, kus mängisid kaasa külalised Taanist ja lisaks **Jüri Tüllile** juhatajad orkestrit **Ingemar Jenersjö** (Rootsis) ning **Mirjam Alesmaa**, kes orkestri ees sooritas Pedagoogikatilikooli dirigeerimiseksami. Festivali lõppkontsert toimus 26. aprillil kultuurikoja, esinejateks meie õpilased ja külalised.

Külalised väljendasid tunnustust meie õpilastele ja õpetajatele, aga ka kuulajatele, keda kõikidel kontserdil oli rohkesti. Omalt poolt tänan samuti kõiki kolleege, kes ürituse õnnestumisele kaasa aitasid. Suur tänu ka perekondadele, kes külalised võrustasid.

15. mail said muusikakooli lõputunnistuse 42. lennu seitse õpetajat, kes andsid väikese kontserdi vanematele ja sõpradele. Sel aastal liisandusid muusikakooli lõputunne nimekirja **Stanislav Ganno** (klaver, õp K. Moon), **Kirsti Kaljula** (klaver, õp M. Odar), **Madis Kipper** (trompet, õp H. Liivsalu), **Kertu Rattasepp** (klaver, õp A. Kald), **Kriss Räni** (flööt, õp H. Liivsalu), **Alina Siilina** (klaver, õp A. Kald), **Sirle Trestip** (akordion, õp S. Mjalitsina).

Käesoleva lehe ilmumise ajaks on tunnustused ja pillilood suviseks harjutamiseks kätte antud kõigile õpilastele. On teatud ka esialgne valik õpilastest, kes uuel õppeaastal soovivad alustada pillimängu õppimist.

Soovin kõigile kaunist suveaheaega! Peeter Kald

Tapa AIDSi Ennetuskeskus oli turvapäeval populaarne

10. mail toimunud turvalisuse teabepäevast võttis teiste ohutumad elu tagavate firmade seas osa ka Tapa AIDSi Ennetuskeskus ja Narkonõustamiskeskus. Külastajatele andsime teavet keskuse lahtiolekuaegadest ja kontakttelefonidest, infomaterjale nii HIV-nakkuse kui suguhaiguste olemusest, turvaseksist jms. Päeva jooksul jagasime 200 esmast turvavahendit – kondoomi.

Keskuse poolt koostatud anonüümise

küsitluse lehe täitis 82 külastajat vanuses 12–72 a, mehi ja naisi enam-vähem võrdselt. Meie eesmärgiks oli eelkõige saada tagasisidet aasta tegutsenud keskuse tuntuusest. Ei hakka siin eraldi välja tooma vanusegruppide veidi erinevaid eluhoiakuid, sest ka elukogemused on ju erinevad. Meil kõigil on aga ühine soov – hoida inimest. Heameel oli tõdeda, et 60% vastanutest olid keskuse olemasolust teadlikud. Üksmeelselt peeti narkomaania ja

HIV-nakkuse probleemidega tegelemist üheks võimalikuks meetodiks muuta Tapa linn elanike jaoks turvalisemaks. Vaid kaks inimest olid selles suhtes pessimistlikud. 36% küsitletutest vastas, et neil on olnud isiklikke kokkupuuteid uimastisõltlaste või HIV-nakatunutega. Nii see fakt kui 42 inimest, kes avaldasid soovi end tasuta testida HI-viiruse suhtes, näitavad nõustamiskeskuse vajalikkust, annavad meile motivatsiooni ja konkreetsed suunad edasi tööta-

miseks. Oleme kõigile küsitluses vastanutele südamest tänulikud ja loodame koos nendega, et ükskord tuleb aeg, kui keegi enam ei mäleta, mis on HIV.

Seniks aga ootame kõiki endiselt Tapa linnast 30. esmaspäeval 10–13, kolmapäeval 12–15 ja neljapäeval 14–17. Info ajal telefonidel 051 79 275 (Merike) ja 056 56 60 52 (Jelena).

Kohtumiseni!

TAPALIK TAPA 2003

Tapa kultuurielu

Sain juhuslikult jutule mõned aastad tagasi kokkoha naasnud mehega, kes elujärje vanaduspäevade veetmiseks kodulinna paika sättis. Niikaua kui maja juures rassimist jätkus, polnud mahti linnas ringi vaadata.

Kui aga maja asjad said enam-vähem joonde aetud, tekkis huvi kohaliku kultuurielu vastu. Noorena olevat ta ka ise aktiivselt kultuurielus kaasa rääkinud. Pettumusega pidi ta nentima, et Tapa kunagine vilgas kultuurielu on unele soikunud. Kultuurimajas toimub varbariigi tippartistide kontserte haruharva ja needki on millegipärast külalastajatest pooltühjad. Teatritendustest ei tasu enam rääkida, sest puudub vastav saal. Kõike, mida rahavale vabast õhus pakutakse, tehakse raha sisse kasseerides. Omavalitsus võiks ikka nii palju kultuuri areldada, et vähemalt jaanipäevapüüdi saaks rahavale tasuta pakkuda. "Ma hakkank juba tõsiselt kahtesema, et Tapale tagasi tulim!" olid mehe kibestunud lausutud lõpusõnad.

Kultuurielul on Tapal pikad traditsioonid. Juba üleelmise sajandi lõpust on teateid Tapal tegutsenud pasuna ja laulukooridest, vabatahtlike annetustest ehitatud seltsimajadest, energilistest alevi- ja linna juhtidest, kellele kohaliku kultuurielu kujundamine südamasjaks oli. Nõukogude ajal eestlaste vilgas kultuurielul jätkus, sest see oli üks võimalustest siin ennast täisverelise eestlasena tunda. Tegutsesid koorid, lauluansamblid, sümfooniaorkester, puhkpilliorkestrid ja instrumentaalsamblid,

lavastati kohalike jõududega näitemänge, peeti laulupidusid ja muusikapäevi. Oma koht oli klubilisel tegevusel ja ajaviiteõhtudel. Noored arnastasid külastada igal nädalavahetusel toimuvaid tantsuõhtuid. Miks siis praegusel ajal nii ei ole?

Kõigepealt sõltub kultuurielugemine ja sellest osavõtt ikka ja ainult meie vajadustest ning tahtmistest, kindlasti on siin oma suur roll maitsel ja haritusel, lastes kujunenud või vanemate poolt kujundatud kultuurilõmbelisusel, traditsioonidel, kooliprogrammidel jpm.

Põhjuste võib olla palju ja minu arvates oleks aeg nende üle ka pikemalt arutleda. Esitan siin mõningad mõtteväljatused, võibolla natukene intrigeerivad, lootuses, et arutelu lehevõrgudel kindlasti käivitub.

Põhjus: Ajad on teised, televiisioon toob palju kultuuriililisi otse koju kätte. Istu tugitoolis ja naudi. Interneti-ühendused annavad oma lisa. Mittetulundusühendused ei tegutses veel täie jõuga.

Põhjus: Kultuurielul ja teinindajate palgad on väikesed. Andekamad otsivad lahendust FIE-de kaudu, mis tegelikult tähendab, nagu vanasti öeldi, "haltuurat". Seadusega "kergelt pahuksis" on nii maksja kui tegija.

Põhjus: Linna kultuurielul on küllustust, puudub ühtne koordineeritud tegevus. Ürituste ettevalmistamiseks ja viimistlemiseks ei viitsita (ei osata) küllaldaselt tegeleda. Tihti tehakse ajakirjanduse kaudu, sääsest elevant. Meeldivaks erandiks on siin muusikakooli, lauluseksi ja puhkpilliorkestri kontsertide ettevalmistus. Millise hinnaga nad

seda saavutavad, peaks nendega otsesõnu arutama?

Põhjus: Isehakanud kultuurielujate ebaprofessionaalsus, mille tagajärjeks on labasuse pealtnägemine. Kahjuks on see üldine suundumus, mida võib täheldada nii televisioonisaadetes kui estraadilaval. Vanasti kokkutulekutel esitatud kitsamale ringile mõeldud ja sobiv eksproptesinimine on vallutamas kontserdipaiku. Maitsevääratus, mis andestatakse ja võibolla isegi hetkeliselt sobib kitsamale täiskasvanud seltskonnale ettemängimiseks, ei tohiks suurel laval kõlapiinda omada ja seda veel eriti siis, kui vaatajakond põhiliselt teismelistest koosneb. Eeskujuga, eriti halb, on teadupärast nakkav.

Põhjus: Võõraste sulgedega ehitamine, kasutame oma üritustel palju võõresinejaid (haltuuramehi), kelle kaukässe lähevad ka suuremad rahad, selle asemel, et harida omasid ja pakkuda kohapeal tööd kultuuriharidusega inimestele.

Põhjus: Ebaterve konkurents rahadele – teiste sõnadega kultuurielul eraldatava raha vähesus, mida süvendab mõnede arvates rahade ebaratsionaalne kasutamine.

Põhjus: Inimeste aktiivsus isetegevuse suhtes on kahanenud tugevalt kreeni rahateenimise suunas. Kui on aga rohkem raha, siis seatakse vabal ajal sammud restorani, kööki või baari suunas. Käesoleval ajal aga puudub Tapal korralik restoran, baarikuur on lapskingades, uued avatud söögi- ja lõbustusasutused muutuvad ruttu alkoholiühenduste joomakohtadeks ja käivad alla.

Järgneb
Raivo Raid

Rakvere haigla juhataja Rain Sepping (vasakul) selgitab Tapa linnapea Kuno Roobale lahinglaskmise põhitõdesid. Foto Heiki Vuntus

Kaitseliitlased pidasid vastu

Vastutegevus on märksõna, mis iseloomustab kaitseliitlastest kompaniide tegevust õppusel Kevadtorm 2003. Ja miks ka mitte! Kaitseliitu on koondunud mehed, kes on otsustanud esimestena astuda vastu kõigele, mis ohustab isamaad.

Vastutegevuse pataljoni C kompanii ülema Viru Maleva Tapa malevkonna pealik nooremleitnant Rain Sepping juhib Harju, Järva ja Viru malevates koostatud rühmi. Oma tuleristsed sai ta aga juba teisipäeval, avaparaadi päeva õhtul. Siis kogunes Rain Seppingu poolt välja õpetatud Viru Maleva snaiiperjagu esimesele vastutegevuse operatsioonile. Kalevi pataljoni paiknemisrajoonis Kõverjärvetagustes metsades oli jao ülesanne teha luuret ning tule-tada pataljoni meesetele meelde õppuse tõsidust. Luurajatel kulus pool ööst vastaste leidmiseks. Siis sattusid snaiiperitset luurajad aga sõna otseses mõttes vastaste keskele. Käsihõlmust ei näinud ette ülesanne ning luurajad taganesid korraliku lahingukära saatel, mida võimaldasid paupadrunid mõlema poole relvades. Reede õhtul kompaniide kogunemispunktiis käib kibekiire tegevus. Jagatakse välja toidumoon ja joogivei, autod tangitakse kütusega. Naaberid abistavad koha leidmisel autokastis ning sõit õppuse paiknemisalale algab. Ka vihmane kevadhommik ei ole takistuseks varavalges algavale Kevadtorm 2003 järgmisele lahingupäevale.

Luurele, liikumisele rünnaku lähetejoonele, rünnak ja taganemine – need korduvad päeva jooksul mitu korda. Kõik see toimub vahekohtunikest ohvitseride valva pilgu all. Nende kaasabil saadakse kinnitust, vaid ka teiste inimeste terivusega. Sellest, milliste probleemidega me puutume kokku kauplustes, tootlustusettevõtetes ja turul, juba järgmisel korral.

Helle-Anne Org

oskused on värsked ja põhjalikult kätte õpitud ning kaasaegses sõjas palju hurraa karjumisega võitu ei saavuta. Peagi teatavad vahekohtunikud kaitseliitlastele kaella langevast miinipilduja kaartulest ja jälle on vaja taganeda. Kuid lahingukära on nagu päris – paupadrunid püüdsid ja kuulipildujate ning lõhkepakettide granaadiplahvatused ei lase unustada seniõpitud lahingutarkusi ja tuletatki meelde seda, millest vajaka jääb.

Päev lõpeb vahekohtuniku major Lumi lühikese analüüsiaga toimumunust. "Olen Teie kõigiga väga rahul, oli hea koostevõime. Täna Teid !"

Pühapäev algas koos päikesetõusuga. Pandi kokku laager, koristati ümbrus ning luurerühmad alustasid vastastega kontakti otsimist. Nooremleitnant Rain Sepping oli saanud oma alluvuse juurde veel Põlva, Alutaguse ja Pärnu malevate rühmad ning tähisteks B-kompanii. Kalevi pataljoni allüksus oli hõivanud ristree, kuid pidid kaitseliitlaste survele taganema. Kogu vastutegevuse B kompanii hargnes tiibaarideks lahingukorda, kuid vahekohtunike teatult on tugev miinipildujatuli rünnaku nurjanud. Kaitseliitlastes kogunesid Loobu maanteel seisvate autode juures. Juba oli aeg pidada viimane välilõuna metsas ning oodata kasku sõiduks Tapale. Selleks õppuseks jagatud toidupakid said kaitseliitlastel kiitva hinnangu: õppuse ajal tühja kõhtu ei tundnud keegi.

Tapal sõjaväelinnakus üles ristvistunud vastutegevuse pataljoni rivi ees tänas õppuse Kevadtorm 2003 üldjuht kolonelleitnant Peeter Hoppe kõiki kaitseliitlaste oskusliku tegevuse ja tugeva kaitsetahte ilmutamise eest ning soovis head koduteed.

Hannes Reinomägi,
Viru Maleva propagandapealik

Mida jälgida kauba ostmisel?

Igal tarbijal on õigus saada kvaliteetset ja ohutut toitu. Ükski toiduaine ei tohi sõõjal põhjustada haigestumisi ega vigastusi.

Mida siis jälgida kauba ostmisel? Kuidas toiduaineid kodu säilitada? Mida tähele panna toidu valmistamisel ja valmistoidu kodusel säilitamisel?

Esimalt tuleks pöörata tähelepanu sellele, kust osta toidukaupu. Kõige kindlam on osta suurtest kauplustest, sest seal on head hoiutingimused. Suur käive tagab ka selle, et pidevalt on müügil värsked kaup. Ei tasu riskida, ostes turult veidi odavamalt. Te ei tea, kuidas kaup on säilitatud, mis tingimustes on kaup pakitud, realiseerimisaegadest rääkimata. Olge kauba ostmisel arukad ja tähelepanelikud.

Väga tähts on kauba ostmisel jälgida märgistust. "Kõlblik kuni" märgistusega tooteid ei tohi pärast märgitud kuupäeva möödumist enam realiseerida. Samuti peab jälgima, et kaup säilitatase nõutud temperatuuril. "Kõlblik kuni" märgistusega on piima-, liha-, kala- ja kondiitritooted, kulinaaria ja teised kiirrestiriknevad toidukaubad.

Teise rühma modustavad kaubad, mille märgistuses on

sõnad "Parim enne". Siia kuuluvad näiteks mahlad, pagari- tooted, margariinid jne. Kui see kuupäev on möödunud, siis võib seda toodet veel müüa. See peab olema eraldi paigutatud ja juurde lisatud vastav teave. Kindlasti tuleb kinni pidada säilitustingimustest. "Parim enne" mõddudes ei garanteeri tootja enam sellele toidukaubale parimat kvaliteeti. Nüüd jääb ostja otsustada, kas ta soovib osta sellist kaupa või ei.

Samuti tuleb kindlasti jälgida, et kaup säilitatakse nõutaval temperatuuril. Kauba märgistuses on säilitamistingimused kirjas. Kauba realiseerimisaeg võib veelt kehtiv olla, aga kui kaup on hoiatud valedes tingimustes, rikneb ta kiiremini. Praegu on kauplustes olemas vajalikud külmutusseadmed, erilisid probleeme kauba säilitamisega ei tohiks olla, aga tähelepanelik peaks siiski olema. Ei tasu osta ülessulanud külmutatud toitu, samuti peaks iga ostja jälgima kauba välimust. Kui ikka kaubal on kaubanduslik välimus puudub, ärge ostke. Ei maksa riskida oma tervisega.

Kuidas säilitada kodu toiduaineid? Kõige tähtsam on vältida tooreste toiduainete (liha,

kala jm) kokkupuutumist valmis- toiduga. Kiiresti riknevad toiduained paigutages kodu kohe külmkappi. Jälgi külmi temperatuuri. Soovitav on +5°C ja sügavkülmutus -18°C. Tähtis on ka külmutusperioodiline sulatamine. Mida vähem jääd külmutus, seda madalam on temperatuur, väiksem energiakulu. Tooreste toiduainete pakendamiseks kasutage toidukile. Ülessulanud külmutatud toiduaineid ärge uuesti külmutage.

Toiduvalmistamisel pidage kinni hügieeniõuetest – peske käsi, hoidke köök korras. Toiduvalmistamiseks kasutatav abivahend olgu alati puhtad. Peale kasutamist tuleb need kohe pesta. Keetke ja küpsetage toitu korralikult, et see ei jääks tooreks. Valmistoitü säilitage ikka külmkapis, mitte toatemperatuuril. Valmistoitü ärge soojendage üle ühe korra.

Kõik see tundub ju nii lihtne ja arusaadav. Suurem osa inimestest peab kinni toiduohutuse nõuetest ega riski oma tervisega. Küll on aga meie hulgas veel inimesi, kes riskivad mitte ainult endi, vaid ka teiste inimeste tervisega. Sellest, milliste probleemidega me puutume kokku kauplustes, tootlustusettevõtetes ja turul, juba järgmisel korral.

Starti tuleb Venemaa tippsõitja

Paras pähekel mälumängureile ja spordistatistikuile: millal viimati nähti Eestimaal Venemaalt tulnud veoautokrossi sõitjaid ja – autosisid?

Ühed kinnitavad, et pärast seda, kui N Liidus 80-ndate alguses veoautokross mõneks ajaks keelati, venelased siin enam ei käinud. Teised julgevad väita, et mõni ikka käis – kui veoautoga mitte, siis veobagiga kindlasti. 1. juunist, Tapa autokrossist, algab kõik igatahes otsast peale ja venelased on jälle siin.

Päris kindel (nii kindel, kui see piiri ja tolli arvestades olla saab) on Valeri Dronovi startimine, kes on üks Venemaa kibedamaid käsi GAZ 53-l. Mullustel Venemaa meistriõistlustel oli ta kokkuvõttes kuues ja karikavõistlustel nel-

jas, tema kontosse jäi üks etapivõit ning kaks kolmandat kohta. 2001. a lõpetas Dronov meistriõistluste sarja seitsmenda ja karikavõistlused kolmandana. Venemaa meistriõistluste etapil stardib tavaliselt 25-30 GAZ 53. Masinaid on muidugi rohkem, aga kehvemad sõidumehed Keski-Venemaalt ei käi võistlemas Uraalides toimuval etapil ja vastupidi. Esikümme on võrdne, võita võib neist kes iganes.

Loodetavasti stardib Tapal veel teinegi Rjazani GAZ 53, selle roolis peaks istuma Aleksei Aljošin, kes kuulub samuti Venemaa esikümnesse. Aga tema passis polevat hetkel veel Eesti viisat, nii et väga kindlat kahte idanaabrit väljareklaamida ei julge.

Tapa autokross, mis on Eesti

meistriõistluste esimeseks etapiks, avatakse linna keskväljakul pühapäeval, 1. juunil kell 10.

Võistlejad rivistavad tehnikaselleks ajaks linna tänavatele ning heiskavad riigilipud. Avamisteremoodinaal esineb Tapa kammerkoor.

Võistluste esimene start antakse kell 12.45. Rajale pääseb Karja tänav kaudu, mille lõpus on võimalus ka auto parkimiseks. Korraldajad soovivad kohalikel inimestel võistlustele tulla jalgsi, sest parkimiskohtadest võib puudus tulla.

Pilet võistlustele maksab 30 kr, lastele ja pensionäridele 15 kr. Piletite omanike vahel loositakse võistluste lõppedes välja auhindu, millest ihaldusväärseim on kindlasti reis Soome.

Aivar Ojaperv

Tarbijakaitse käis reidil

23. mail käisin kontrollimas olukorda Tapa kauplustes. Mis hakkas silma?

Kaupluses "Luik" puudus kohapeal pakendatud kaupadel (kipsised, vahvlid) märgistus – ei kogust, nimetus ega hind. See viga lubati parandada. Külmetide temperatuur vastas nõuetele. Kauplemissuba oli olemas.

OÜ Adelan kauplus aadressil Lai 14 on värskest remonditud. Nüüd tegeldakse seal peale klaas-taara vastuvõtu ka karastusjookide ja alkoholi müügi. Kauplus oli

puhas ja saatelehed olid olemas. Kauba hinnad vastasid neil olevatele.

AS Lektus Vaksali poele ka preentsioonide ei olnud. Külmetid olid korras. Realiseerimisaja ületanud kaup müügil ei olnud. Tangained on müügil pakendatud, nõuetekohane märgistus olemas.

OÜ Heke äri kaupluses aadressil Pargi 2 kontrollisin müügil olevate kaupade märgistust. Kontrollitud pesul, sokkidel, sukkepüksel jt kaupadel oli nõuetekohane märgistus olemas.

Aprillis käisin kontrollimas OÜ Semir Grupi kauplust Twins asukohaga Pikk 19. Kaupluses puudus kauplemisloa. Kauba vastuvõtudokumendid olid korrektselt vormistamata. Andsin võimaluse asjad korras teha. Nüüd käisin uuesti kontrollimas. Olukord oli muutusteta. Tegutsetakse ilma kauplemisloata. See-kord edastasin materjalid tarbijakaitseametile peainspektorile. Seadus keelab ilma kauplemisloata tegutsemise ja on kõigile täitmiseks. Seadusest mitte kinnipidamisele aga järgneb karistus. Helle-Anne Org

Fotonäitus Tapast

Tapa linnaraamatukogus avatakse 4. juunil Augsburgist (Saksamaa) pärit noore harrastusfotograafi Teresa Gruberi (1983) fotonäitus Tapast. Näitusel on üleval üle 20 Tapa-teemalise pildi. Oma näituse tutvustuses on fotode autor öelnud: "Mida ma näen, kui ma linna tänavail jalutan? Elu ja selle kulgemist. Ma jäädvustan hetked fotodele ja näitan neid nüüd teile.

Pärast gümnaasiumi lõpetamist Augsburgis tulid aastaks vabatahtlikuna tööle Eestisse Imastu koolkodusse. Kirg fotograafia vastu pärineb juba lapsepõlvest. Tänu vanemate toetusele ja mitmete preemiade saamisele noorte fotokonkurssidel Saksamaal (1997, 1998, 2000, 2001), on tekkinud kindel soov selle alaga edasi tegeleda. Ees ootavad õpingud foto-

koolis. Ma loodan, et minu esimene fotonäitus ei jää kaugelki mitte viimaseks."

Võõras kohas on inimene tavaliselt tähelepanelikum ja uudishimulikum ning näeb teinekord täiesti harilikke asju mõnesuguse ootamatu nurga alt. Seda, millisenä näeb meie kodulinna Teresa, soovibki ta nüüd meiega jagada. Näitus jääb avatuks 13. juulini. Kersti Burk

LINNAVOLIKOGU MÄÄRUS

Tapa 20. mai 2003 nr 8

Sotsiaalmajade sisekorra-eeskiri

Aluseks võttes Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §30 lõige 1 punkt 3 ja sotsiaal-osakonna juhataja poolt tehtud ettepaneku

annab Tapa linnavalitsuse määruse:

1. Kehtestada Tapa linna sotsiaalmajade sisekorraeeskiri vastavalt lisale.
2. Määrus avaldada Tapa linna ajalehes Sõnumed.
3. Määrus jõustub 3. päeval peale avaldamist ajalehes Sõnumed

Kuno Rooba, linnapea
Ingrid Eiso, linnasekretär

Lisa Tapa linnavalitsuse määrusele nr 8
20. mai 2003

TAPA LINNA SOTSIAALMAJADE SISEKORRA-ESKIRJAD

1. Sotsiaalmajas on elamise õigus inimesel, kellele on eraldatud Tapa linnavalitsuse korraldusega korter ning kel on kehtiv üürileping OÜ-ga Tapa Elamu.
2. Sotsiaalmajas elav üürnik on

kohustatud:

- 2.1 kasutama korterit heaperemeelikuult;
- 2.2 jälgima tuletõrje ja sanitaar-nõudeid;
- 2.3 koristama koridori majahoidja poolt koostatud graafiku alusel;
- 2.4 koerte või kasside olemasolul tagama naabrite rahu, koridori puhtuse. Kassidel või koertel ei tohi lasta koridoris vabalt joosta. Korteri peatavate koerte ja kasside puhul tuleb tagada puhtuse ja korralik tubade tuulutamine;
- 2.5 hoidma korras sotsiaalmajas ümbruse;
- 2.6 tagama naabrite rahu kell 23 – 6.
3. Koridoris ei ole lubatud korterikasutajal hoida isiklike asju.
4. Üürnikul on õigus:
- 4.1 Saada vajaliku informatsiooni sotsiaalmajas toimuva kohta;
- 4.2 Teha Tapa linnavalitsuse ettepanekuid elamispinna ja üldkasutatavate ruumide paremaks kasutamiseks
5. Vastustus
- 5.1 Sotsiaalmajas elav inimene kohustub järgima käesolevat eeskirju ning nende rikkumisel hüvitama tekitatud kahju tsiviilseadusandlusega sätestatud korras.

Teeliste kirikud

Tapa Jakobi kirik osaleb teist aastat Eesti Kirikute Nõukogu poolt käivitatud projektis "Teeliste kirikud".

Projekti haaratud kirikud on avatud suveperioodil suurema osa nädalast ja kutsuvad kõiki huvilisi külastama. Eesmärgiks on tutvustada rändajatele kirikute arhitektuuri, seal asuvaid kunstiväärtusi ja ajalugu. Samas lasta rändajal ka aeg maha võtta ja mõtiskleda rahus ja vaikuses.

Möödunud aastal osales pro-

jekti 106 Eesti kirikut. Tapa Jakobi kirikut külastas 2002. aasta suvel ligi 300 inimest Eesti mitmes paigas. Külalisi oli ka Venemaalt, Inglismaalt ja Soomest. Siin pole arvestatud jumalateenistustel olnud.

Tapa Jakobi kirik on avatud 3. juunist kuni 1. septembrini teispäevast laupäevani kell 12 – 15. Kiriku ajalugu ja kunstiväärtusi tutvustavad koguduse liikmed. Tulge külastama!

Joosep Adeiko

TEATED - KUULUTUSED - TEATED - KUULUTUSED

Tapa noortekeskuses
(Kooli tn. 24)

pühapäeval, 1. juunil
algusega kell 11

LASTEKAITSEPÄEV

Laulame, mängime, joonistame ja teeme muudki põnevat.

Võimalusel kaasa võtta plast- või klaaspudel (läbipaistev).
Kõhal on ka Tapa Suurtükiväegrupp.

Pidu jätkub kultuurikojas, kus süüakse pannkooke ja vaadatakse multifilmi.

KALLID LAPSED, OOTAME TEID!

Seoses lastekaitsepäevaga

on 1. juunil kell 10.45 – 15.00

sõiduteed sulatud

laste- ja noortekeskuse ümbruses Kooli ja Nooruse tn.

EAKAD SÜNNIPÄEVALAPSED

Magda Just	91	08.06.1912
Ilse Järg	91	22.06.1912
Ekaterina Pyulzyu	89	24.06.1914
Emilie-Rosalie Viktor	87	02.06.1916
Elmar Saluri	86	28.06.1917
Iraida Ostroukhova	84	01.06.1919
Evald Tõnisoo	82	19.06.1921
Ljudgera Subotšene	82	29.06.1921
Alma-Regina Roos	81	21.06.1922
Olga Stepanova	81	22.06.1922
Maria Lavrova	81	24.06.1922
Raissa Prassalova	81	28.06.1922
Arnold-Heinrich Mägar	80	20.06.1923
Öie Kangas	80	23.06.1923
Maimu Kozlova	75	01.06.1928
Regina Viljo	75	10.06.1928
Juri Hvatov	75	13.06.1928
Nikolay Chistotin	75	22.06.1928
Kaljo Värk	75	26.06.1928
Peeter Kao	70	12.06.1933
Meeta Laur	70	13.06.1933

UUED LINNAKODANIKUD

Vanessa Kalavus
Eleriin Sahtel

8.05.2003
15.05.2003

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Juozas Skauranskas 12.09.1919 - 15.05.2003
Arnold Lillipuu 18.12.1928 - 16.05.2003

Tapa linna ajaleht Sõnumed Roheline tn 19, Arenduskoda
Lehe tellimine ja üldinfo - tel/faks 20 026.

Ajalehte saab lugeda - www.tapa.ee/arenduskoda/ajaleht,
e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee

Toimetaja Heiki Vuntus - tel 20 026, mobiil 056 485 208
Küljendaja Liina Kald - tel 20 023, mobiil 052 87 998
Trükitud trükikojas Agur - Pikk 16, 44307 Rakvere, tel 23 999

Trükiarv 600 Leht ilmub kaks korda kuus.

Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19, E - R kella 9 -16.

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse

huvides toimetada ning lühendada.

Hoidmaks ära arusaamatusi, peab lehematerjal olema toimetuses hiljemalt leheilmumise nädala teisipäeval kell 10.